

Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om beskyttelse af grundvandet mod forurening«

(2004/C 109/06)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om Beskyttelse af grundvandet mod forurening (KOM(2003) 550 endelig – 2003/0210 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 3. oktober 2003 om i henhold til EF-traktatens artikel 175, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til præsidiets beslutning af 19. juni 2003 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til sin udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om rammerne for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger«, CdR 171/97 fin ⁽¹⁾,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger,

under henvisning til sin udtalelse om »Kommissionens meddelelse om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab «Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar» – Det sjette miljøhandlingsprogram og Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fastlæggelse af Fællesskabets miljøhandlingsprogram for 2001-2010«, CdR 36/2001 fin ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 240/2003 rev. 1), som blev vedtaget af Underudvalget for Bæredygtig Udvikling den 12. december 2003 med Johannes Flensted-Jensen, Amtsborgmester, Århus Amt (DK, PSE), som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

- 1) Grundvandet er en både vigtig og truet ressource af stor betydning for miljøkvaliteten i en række vandområder og terrestriske naturområder, for industriel og landbrugsmæssig produktion samt som kilde til drikkevandsforsyning;
- 2) beskyttelse af grundvandets mængde og kvalitet bør derfor have høj politisk prioritet på både europæisk og nationalt plan, herunder er fælleseuropæiske initiativer nødvendige for så vidt muligt at harmonisere reguleringen af området under hensyntagen til de store naturgivne forskelle, der er set på tværs af grundvandsområderne i Europa;
- 3) forhold omkring grundvandets mængde er behandlet i vandrammedirektivet, hvorfor grundvandsdirektivet fokuserer på grundvandets kvalitet -

på den 53. plenarforsamling den 11.-12. februar 2004 (mødet den 11. februar) VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

⁽¹⁾ EFT C 180 af 11.6.1998, s. 38.

⁽²⁾ EFT C 357 af 14.12.2001, s. 44.

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

1.1 er af den opfattelse, at Kommissionens forslag til et nyt grundvandsdirektiv såvel som vandrammedirektivet, der er moderdirektiv, udtrykker en i både miljømæssig og samfundsøkonomisk forstand fornuftig overordnet strategi med vægt på forebyggelse af forurening og miljøgenopretning;

1.2 hilser set i det lys forslaget til det nye grundvandsdirektiv velkommen og vurderer det som et godt supplement til vandrammedirektivets bestemmelser på grundvandsområdet;

1.3 bifalder, at forslaget ikke indeholder en omfattende liste over fælleseuropæiske kvalitetskrav i form af grænseværdier for grundvandets indhold af forskellige forurenende stoffer, men at forslaget er begrænset til at omfatte grænseværdier i medfør af allerede vedtagne fællesskabsretsakter, herunder nitratdirektivet samt pesticid- og biociddirektiverne;

1.4 ser med tilfredshed, at medlemslandene i stedet for fælleseuropæiske kvalitetskrav skal opstille tærskelværdier for relevante grundvandsforurenende stoffer – naturlige som menneskeskabte - på baggrund af kriterier i direktivet;

1.5 tilslutter sig, at der i direktivet indgår en minimumsliste over stoffer, som medlemslandene skal opstille tærskelværdier for;

1.6 vurderer det som en fornuftig fremgangsmåde, at Kommissionen efterfølgende på baggrund af medlemslandenes indberetninger kan tage stilling til, om der er basis for at foreslå fælleseuropæiske kvalitetskrav som led i en yderligere harmonisering af reguleringen af området;

1.7 forudsætter, at Regionsudvalget bliver inddraget ved eventuelle ændringer af direktivets bilag I, der omfatter fælleseuropæiske kvalitetskrav;

1.8 finder det nødvendigt, at fælleseuropæiske kvalitetskrav – nuværende som kommende – kan skærpes i medlemslandene af hensyn til beskyttelsen af overfladevandet;

1.9 ønsker i øvrigt at understrege, at det ved gruppering af grundvandsforekomster og ved design af overvågningsnetværk er nødvendigt, at medlemslandene sikrer, at sammenligning af grundvandskvalitet sker på et homogent materiale, f.eks. sammenlignelige redoxforhold eller sammenlignelige geologiske forhold.

2. Regionsudvalgets henstillinger

Regionsudvalget

2.1 henstiller, at det bør fremgå af grundvandsdirektivet, at nationale tærskelværdier skal kunne skærpes af vandområdedistriktmyndighederne, hvis det er nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af vandrammedirektivets miljømål i de pågældende vandområdedistrikter;

2.2 henstiller, at hvor der ikke er kendte baggrunds niveauer i grundvandet for naturligt forekommende stoffer, fastsættes baggrunds niveauer efter bedste faglige skøn, indtil overvågningsdata er tilvejebragt. I nogle tilfælde vil det dog næppe være muligt at finde naturlige baggrunds niveauer;

2.3 henstiller, at medlemslandene sikrer, at der ved bestemmelse af væsentlige og vedvarende opadgående tendenser i en grundvandsforekomst eller en gruppe af grundvandsforekomster bliver brugt sammenlignelige overvågningssteder;

2.4 henstiller, at fosfor bliver optaget på minimumslisten i direktivforslagets bilag III, del A.1, da det er et stof, der på sigt udgør en trussel mod grundvandets kemiske kvalitet;

2.5 anbefaler, at såfremt gamle forurenede industrigrunde ikke kan håndteres på en balanceret måde inden for rammerne af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 4 og 5, så bør disse bestemmelser ændres ved førstkommende lejlighed. Ved samme lejlighed bør man overveje at genindføre begrebet »Risk Management Zones« som et element i vandplanerne for vandområdedistrikterne, da begrebet tager hensyn til såvel de økologiske og økonomiske aspekter som det praktisk gennemførlige;

2.6 henstiller, at det af grundvandsdirektivets artikel 4, stk. 3, klart fremgår, hvilket udvalg, der vil blive bedt om en udtalelse inden ændringer af grundvandsdirektivets bilag I;

2.7 henstiller, at Regionsudvalget i videst muligt omfang bliver inddraget ved kommende ændringer af grundvandsdirektivet, herunder ved væsentlige justeringer af direktivets bilag II-IV, da de regionale og lokale myndigheder mange steder har stor teknisk-administrativ erfaring på grundvandsområdet, ligesom der skal lyde en opfordring til, at medlemslandene i det videre arbejde med direktivet gør brug af samme erfaringer;

2.8 anerkender, at det foreslåede direktiv som en del af vandrammedirektivet vil have alvorlige finansielle konsekvenser for medlemsstaterne, og slår kraftigt til lyd for, at der i nye og eksisterende finansielle ordninger tages højde for de økonomiske byrder, som opfyldelsen af vandrammedirektivets målsætninger vil indebære for medlemsstaterne;

2.9 foreslår på den baggrund flg. konkrete ændringer:

Henstilling 2.1

Artikel 4, stk. 1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>1. På grundlag af den karakterisering, der skal foretages i medfør af artikel 5 i direktiv 2000/60/EF og afsnit 2.1 og 2.2 i bilag II hertil og efter proceduren i bilag II til nærværende direktiv samt under hensyntagen til de økonomiske og sociale omkostninger, opstiller medlemsstaterne senest den 22. december 2005 tærskelværdier for hvert af de forurenende stoffer, for hvilke det er påvist, at de på deres område bidrager til karakteriseringen af grundvandsforekomster eller grupper af grundvandsforekomster som truede. Medlemsstaterne opstiller som minimum tærskelværdier for de forurenende stoffer, der er omhandlet i del A.1 og A.2 i bilag III til nærværende direktiv. Disse tærskelværdier anvendes bl.a. i forbindelse med den i artikel 5, stk. 2, i direktiv 2000/60/EF omhandlede revision af grundvandstilstanden.</p> <p>Disse tærskelværdier kan opstilles på nationalt plan, på vandområdedistriktplan eller for en grundvandsforekomst eller en gruppe af grundvandsforekomster.</p>	<p>1. På grundlag af den karakterisering, der skal foretages i medfør af artikel 5 i direktiv 2000/60/EF og afsnit 2.1 og 2.2 i bilag II hertil og efter proceduren i bilag II til nærværende direktiv samt under hensyntagen til de økonomiske og sociale omkostninger, opstiller medlemsstaterne senest den 22. december 2005 tærskelværdier for hvert af de forurenende stoffer, for hvilke det er påvist, at de på deres område bidrager til karakteriseringen af grundvandsforekomster eller grupper af grundvandsforekomster som truede. Medlemsstaterne opstiller som minimum tærskelværdier for de forurenende stoffer, der er omhandlet i del A.1 og A.2 i bilag III til nærværende direktiv. Disse tærskelværdier anvendes bl.a. i forbindelse med den i artikel 5, stk. 2, i direktiv 2000/60/EF omhandlede revision af grundvandstilstanden.</p> <p>Disse tærskelværdier kan opstilles på nationalt plan, på vandområdedistriktplan eller for en grundvandsforekomst eller en gruppe af grundvandsforekomster.</p> <p><u>Vælger medlemsstaterne at opstille nationale tærskelværdier, skal disse kunne skærpes af vandområdedistriktmyndighederne, hvis det er nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af vandrammedirektivets miljømål i de pågældende vandområdedistrikter.</u></p>

Begrundelse

Vælger medlemslandene at opstille tærskelværdier nationalt, skal vandområdedistriktmyndighederne kunne skærpe disse værdier af hensyn til regionale og lokale sårbare områder i de pågældende vandområdedistrikter, hvis det er nødvendigt for at opfylde de fastlagte miljømål. Det er i tråd med logikken i vandrammedirektivet og kan med fordel trækkes frem i grundvandsdirektivets tekst.

Henstilling 2.2

Bilag III, del B.2.2

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
<p>2.2 Forholdet mellem tærskelværdierne og, for naturligt forekommende stoffer, de observerede baggrunds niveauer.</p>	<p>2.2 Forholdet mellem tærskelværdierne og, for naturligt forekommende stoffer, de observerede baggrunds niveauer. <u>I det omfang, der ikke er kendte baggrunds niveauer i grundvandet for naturligt forekommende stoffer, fastsættes baggrunds niveauerne efter bedste faglige skøn.</u></p>

Begrundelse

I en række tilfælde vil man ikke kende baggrundsniveauet før efter længere tids overvågning – for nogle grupper af grundvandsforekomster kan det derudover være vanskeligt at finde forekomster, hvor et naturligt baggrunds niveau kan måles. I begge situationer vil det være nødvendigt at fastsætte baggrunds niveauer ud fra kvalificerede faglige skøn.

Henstilling 2.3
Bilag IV, 1.2 (a)

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
a) vurderingen baseres på de aritmetiske gennemsnit af gennemsnitsværdierne for de enkelte overvågningssteder i hver grundvandsforekomst eller gruppe af grundvandsforekomster, beregnet på grundlag af en kvartalsmæssig, halvårlig eller årlig overvågningsfrekvens.	a) vurderingen baseres på de aritmetiske gennemsnit af gennemsnitsværdierne for de enkelte overvågningssteder i hver grundvandsforekomst eller gruppe af grundvandsforekomster, beregnet på grundlag af en kvartalsmæssig, halvårlig eller årlig overvågningsfrekvens. <u>Her er det nødvendigt at sikre, at overvågningsstederne er sammenlignelige.</u>

Begrundelse

Der er store forskelle i de naturgivne kemiske forhold i grundvandet. Det gælder både grundvandsforekomsterne imellem, men kan også være tilfældet i den enkelte grundvandsforekomst. Der er f.eks. forskel på kemien i det øvre og det nedre grundvand i en forekomst. En retvisende vurdering forudsætter derfor, at overvågningsstederne er sammenlignelige med hensyn til f.eks. geologi eller redoxforhold.

Henstilling 2.4
Bilag III, del A.1

Kommissionens forslag	Regionsudvalgets ændringsforslag
Ammonium	Ammonium
Arsen	Arsen
Cadmium	Cadmium
Chlorid	Chlorid
Bly	Bly
Kviksølv	Kviksølv
Sulphat	Sulphat
	<u>Fosfor</u>

Begrundelse

Fosfor er et stof, der på sigt er en trussel mod grundvandets kemiske kvalitet.

Bruxelles, den 11. februar 2004

Peter STRAUB
Formand for
Regionsudvalget